Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

23. november 2017*

Eelotsusetaotlus – Asutamisvabadus – Otsene maksustamine – Juriidilise isiku tulumaks – Direktiiv 90/434/EMÜ – Artikli 10 lõige 2 – Eraldumine – Eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üleandmine äriühingule, mis on samuti mitteresident – Üleandva äriühingu liikmesriigi õigus maksustada selle tegevuskoha tulu või kapitali kasvutulu, mis tekkis eraldumisel – Liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette tulu või kapitali kasvutulu maksustamise vahetult üleandmise aastal – Tasumisele kuuluva maksu sissenõudmine selle maksustamisaasta tuluna, mil üleandmine toimus

Kohtuasjas C-292/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Helsingin hallinto-oikeuse (Helsinki halduskohus, Soome) 20. mai 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. mail 2016, menetluses, mille algatamist taotles

A Oy,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud C. G. Fernlund (ettekandja), J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev ja E. Regan,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikku menetlust ja 8. juuni 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– A Oy, esindaja: T. Torkkel,

– Soome valitsus, esindaja: S. Hartikainen,

– Saksamaa valitsus, esindaja: T. Henze,

– Rootsi valitsus, esindajad: A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, U. Persson ja N. Otte Widgren,

– Euroopa Komisjon, esindajad: W. Roels ja I. Koskinen,

olles 13. juuli 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: soome.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada ELTL artiklit 49 ning nõukogu 23. juuli 1990. aasta direktiivi 90/434/EMÜ eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise ja osade või aktsiate asendamise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta (EÜT 1990, L 225, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 142; edaspidi „ühinemisdirektiiv“) **artikli 10 lõiget 2**.

2 **Taotlus on esitatud menetluses, mille** Helsingin hallinto-oikeus (Helsinki halduskohus, Soome) **algatas Soome õiguse alusel asutatud äriühingu A Oy kaebuse alusel ja mis käsitleb seda, et äriühingu mitteresidendist püsiva tegevuskoha kapitali kasvutulu, mis tekkis tegevuskoha üleandmisel eraldumise käigus samuti mitteresidendist äriühingule, maksustati viivitamata ning tasumisele kuuluv maks nõuti sisse selle maksustamisaasta tuluna, mil tehing toimus**.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Ühinemisdirektiivi artikli 2 punktis c on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis:

[…]

c) tähendab „eraldumine“ tehingut, mille käigus äriühing annab ilma oma tegevust lõpetamata kas kõik tegevusüksused, ühe tegevusüksuse või mitu tegevusüksust üle teisele äriühingule, saades omandava äriühingu osanikuks või aktsionäriks;

[…]“

4 Direktiivi artikli 10 lõikes 2 on ette nähtud:

„[…] [Ü]leandva äriühingu liikmesriigil, kui ta kohaldab ülemaailmselt teenitud kasumi maksustamise süsteemi, [on] õigus maksustada püsiva tegevuskoha kasumit või kapitali kasvutulu, mis on tekkinud seoses ühinemise, jaotumise või eraldumisega, tingimusel et nimetatud riik annab vabastuse sellest maksust, mis oleks käesoleva direktiivita kuulunud tasumisele sellelt kasumilt või kapitali kasvutulult püsiva tegevuskoha liikmesriigis samal viisil ja samas ulatuses, nagu seda oleks tehtud juhul, kui see maks oleks tegelikult määratud ja makstud.“

Soome õigus

5 Tulumaksuseaduse (tuloverolaki) § 9 lõike 1 esimese lõigu kohaselt peab Soomest ja mujalt saadud tulult maksu tasuma füüsiline isik, kelle elukoht on Soomes, ja residendist juriidiline isik, seltsing või päranditomp (täieulatuslik maksukohustus).

6 Ühinemisdirektiiv võeti Soome õigusesse üle 29. detsembri 1995. aasta seadusega ettevõtlustulu maksustamise seaduse muutmise kohta (1733/1995) (laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta (1733/1995)), mis jõustus 1. jaanuaril 1996.

7 Selliselt muudetud ettevõtlustulu maksustamise seaduse (elinkeinotulon verottamisesta annettu laki, edaspidi „EVL“) § 52 e kolmas lõik näeb ette:

„Kui üleantav vara ja võlakohustused on seotud omamaise juriidilise isiku teises Euroopa Liidu liikmesriigis asuva püsiva tegevuskohaga, siis loetakse vara tõenäoline võõrandamishind ning püsiva tegevuskoha tulust maksustamisel maha arvatud reservid üleandva äriühingu maksustatavaks tuluks. Sellelt tulult Soomes makstavast maksusummast arvatakse maha maks, mis oleks samalt tulult tulnud tasuda püsiva tegevuskoha liikmesriigis, kui ei kohalduks § 52 nimetatud [ühinemisdirektiivi] sätted.“

8 Selle seaduseelnõu seletuskirjast, mille alusel võeti vastu ettevõtlustulu maksustamise seaduse muutmise seadus, nähtub, et EVL § 52 e kolmas lõik, millega võetakse Soome õigusesse üle ühinemisdirektiivi artikli 10 lõikes 2 ette nähtud erand, puudutab olukorda, kus mitteresidendist püsiva tegevuskoha vara üleandmise tulemusel äriühingule, mis on samuti mitteresident, ei kuulu see vara enam Soome maksustamispädevuse alla. Sellisel juhul loetakse üleantava vara turuväärtus, nagu ka püsiva tegevuskoha tulust varem maksustamisel maha arvatud reservid, püsiva tegevuskoha maksustatavaks tuluks Soomes sellel maksustamisaastal, mil üleandmine toimub. Realiseeruvalt tulult Soomes makstavast maksust arvatakse maha maks, mis oleks tulnud tasuda samalt tulult püsiva tegevuskoha liikmesriigis, kui direktiiv ei oleks kohaldatav.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

9 A andis 2006. aastal eraldumise käigus Austrias asuva püsiva tegevuskoha üle Austria äriühingule ning sai vastutasuks selle äriühingu aktsiaid. EVL § 52 e kolmanda lõigu kohaselt maksustati tekkinud A kapitali kasvutulu, mis tekkis seoses selle tehinguga, 2006. aasta maksustamisaastal ning maks nõuti sisse sama maksustamisaasta tuluna.

10 A esitas Verotuksen oikaisulautakuntale (maksuvaidluste komisjon, Soome) parandustaotluse. Kuna see taotlus jäeti rahuldamata, esitas A Helsingin hallinto-oikeusele (Helsinki halduskohus, Soome) kaebuse, milles ta väitis, et põhikohtuasjas vaatluse all olevad õigusnormid piiravad asutamisvabadust, sest vastavas omamaises olukorras toimuks maksustamine alles kapitali kasvutulu realiseerumisel, see tähendab üleantud vara võõrandamisel.

11 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab, et **Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö** (maksutulu saajate esindusüksus, **Soome**) on seisukohal, et EVL § 52 e kolmandat lõiku ei saa pidada liidu eeskirjade ja põhimõtetega vastuolus olevaks, kuna selle sättega võeti Soome õigusesse üle ühinemisdirektiivi artikli 10 lõige 2.

12 Kohus märgib siiski, et kui viimati nimetatud säte lubab kapitali kasvutulu maksustada sellises olukorras nagu põhikohtuasjas, ei ole selles täpsustatud, millal selline maksustamine peab toimuma.

13 Kohtul on seega tekkinud küsimus, kas põhikohtuasjas vaatluse all olevad õigusnormid, mis näevad kapitali kasvutulu maksustamise ette maksustamisaastal, mil varade üleandmine toimub, samas kui vastavas omamaises olukorras toimub maksustamine alles tulu realiseerumisel, see tähendab üleantud vara võõrandamisel, kujutavad endast asutamisvabaduse piirangut. Kui see on nii, siis soovib ta teada, kas neid õigusnorme saab põhjendada ülekaalukast üldisest huvist tuleneva kaalutlusega, mis on seotud maksustamispädevuse jaotusega liikmesriikide vahel, ning kui vastus on jaatav, siis kas see piirang on kõnealuse eesmärgiga proportsionaalne.

14 Neil asjaoludel otsustas Helsingin hallinto-oikeus (Helsinki halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas ELTL artikliga 49 on vastuolus Soome õigusnormid, mille kohaselt olukorras, kus residendist äriühing annab eraldumise käigus teises liikmesriigis asuva püsiva tegevuskoha üle selles liikmesriigis asuvale äriühingule, saades vastutasuks selle äriühingu uusi aktsiaid, maksustatakse üleandmine vahetult üleandmise aastal, samal ajal kui vastavas omamaises olukorras toimub maksustamine alles realiseerumise hetkel?

2. Kas tegemist võib olla kaudse või otsese diskrimineerimisega siis, kui Soome viib maksustamise läbi vahetult tegevuskoha üleandmise aastal enne tulu realiseerumist ja omamaises olukorras alles tulu realiseerumise hetkel?

3. Kas esimesele ja teisele küsimusele jaatava vastuse korral saab asutamisvabaduse piirangut õigustada ülekaalukast üldisest huvist tuleneva põhjusega või riigi maksustamispädevuse tagamisega? Kas keelatud piirang on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, sisuliselt selgitada, kas ELTL artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas ja mille kohaselt juhul, kui residendist äriühing annab eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident, esiteks maksustatakse üleandmisega seoses tekkinud kapitali kasvutulu viivitamata ning teiseks ei ole lubatud tasumisele kuuluva maksu ajatatud sissenõudmine, samas kui vastavas omamaises olukorras maksustatakse selline kapitali kasvutulu alles üleantud vara võõrandamisel.

16 Kõigepealt olgu märgitud esiteks, et vaidlust ei ole selles, et põhikohtuasjas vaatluse all olev tehing, millega A andis mitteresidendist tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident, on eraldumine ühinemisdirektiivi artikli 2 punkti c tähenduses. Teiseks ei ole vastu vaieldud sellele, et üleandmisega seoses tekkinud selle püsiva tegevuskoha kapitali kasvutulu maksustamine kuulub direktiivi artikli 10 lõike 2 kohaldamisalasse.

17 Ühinemisdirektiivi artikli 10 lõikest 2 nähtub, et kui ühinemisel, jaotumisel, eraldumisel või varade üleandmisel üleantud vara hulka kuulub üleandva äriühingu püsiv tegevuskoht, mis asub teises liikmesriigis kui üleandev äriühing, siis on üleandva äriühingu liikmesriigil, kui ta kohaldab ülemaailmselt teenitud kasumi maksustamise süsteemi, õigus maksustada püsiva tegevuskoha kasumit või kapitali kasvutulu, mis on tekkinud seoses eraldumisega, tingimusel et ta annab vabastuse sellest maksust, mis oleks direktiivita kuulunud tasumisele sellelt kasumilt või kapitali kasvutulult püsiva tegevuskoha liikmesriigis samal viisil ja samas ulatuses, nagu seda oleks tehtud juhul, kui see maks oleks tegelikult määratud ja makstud.

18 Seega on selles sättes lubatud üleandva äriühingu liikmesriigil maksustada tulu ja kapitali kasvutulu, mis on tekkinud seoses ühinemise, jaotumise, eraldumise või varade üleandmisega, tingimusel et liikmesriik järgib selles sättes ette nähtud tingimusi.

19 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et põhikohtuasjas vaatluse all olevates õigusnormides on ette nähtud esiteks, et residendist äriühingu mitteresidendist püsiva tegevuskoha kapitali kasvutulu maksustatakse siis, kui tegevuskoht antakse eraldumise käigus üle äriühingule, mis on samuti mitteresident. Tasumisele kuuluvast maksust arvatakse maha maks, mis ühinemisdirektiivita oleks kapitali kasvutulult tasumisele kuulunud püsiva tegevuskoha liikmesriigis. Teiseks nõutakse see maks sisse selle maksustamisaasta tuluna, mil üleandmine toimus.

20 Kuna need õigusnormid näevad sellise kapitali kasvutulu maksustamise ette, lubades samas maha arvata maksu, mis selle direktiivita oleks tulnud sellelt tasuda püsiva tegevuskoha liikmesriigis, piirduvad need direktiivi artikli 10 lõikes 2 liikmesriikidele jäetud võimaluse rakendamisega.

21 Ühinemisdirektiivi artikli 10 lõige 2 ega ka ükski muu selle direktiivi artikkel ei sisalda aga sätteid selle kohta, millal tasumisele kuuluv maks tuleb sisse nõuda.

22 Sellised sätted peavad seega ette nägema liikmesriigid, järgides liidu õigust.

23 Sellega seoses tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et ühinemisdirektiivi kohaldamisalasse kuuluvad tehingud kujutavad endast asutamisvabaduse teostamise erilist viisi, mis on siseturu nõuetekohaseks toimimiseks oluline, ning need kuuluvad seega majandustegevuse hulka, mille puhul on liikmesriigid kohustatud seda vabadust austama (vt selle kohta kohtuotsus, 8.3.2017, Euro Park Service, C-14/16, EU:C:2017:177, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

24 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt näeb ELTL artikkel 49 ette asutamisvabaduse piirangute kaotamise. Kuigi EL toimimise lepingu asutamisvabadust käsitlevate sätete eesmärk on nende sõnastuse kohaselt tagada vastuvõtvas liikmesriigis välismaiste kodanike ja ettevõtjate võrdne kohtlemine selle riigi kodanike ja ettevõtjatega, on nendega vastuolus see, kui päritoluriik takistab oma kodanikku või selle liikmesriigi õigusnormide kohaselt asutatud äriühingut teise liikmesriiki asumast (kohtuotsus, 8.3.2017, Euro Park Service, C-14/16, EU:C:2017:177, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).

25 Asutamisvabaduse piiranguks tuleb pidada kõiki meetmeid, mis keelavad või takistavad selle vabaduse kasutamist või muudavad selle vähem huvipakkuvaks (kohtuotsus, 8.3.2017, Euro Park Service, C-14/16, EU:C:2017:177, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et põhikohtuasjas vaatluse all olevad õigusnormid näevad kapitali kasvutulu viivitamatu maksustamise ja tasumisele kuuluva maksu sissenõudmise selle maksustamisaasta tuluna, mil üleandmine toimus, ette vaid juhul, kui residendist äriühing annab eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident.

27 Selline erinev kohtlemine võib pärssida Soomes asutatud äriühingute huvi viia majandustegevust muus liikmesriigis läbi püsiva tegevuskoha kaudu ja kujutab endast seega asutamisvabaduse piirangut.

28 See piirang saab olla lubatud vaid juhul, kui see puudutab olukordi, mis ei ole objektiivselt sarnased, või kui see on põhjendatud liidu õiguses tunnustatud ülekaaluka üldise huviga. Lisaks peab piirang niisugusel juhul olema kõnealuse eesmärgi saavutamiseks sobiv ega tohi minna kaugemale, kui on selle eesmärgi saavutamiseks vajalik (kohtuotsus, 29.11.2011, National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Asjassepuutuvate olukordade sarnasuse küsimuses tuleb tõdeda, et arvestades liikmesriigi õigusnorme, mille alusel maksustatakse tema maksustamispädevuse raames tekkinud kapitali kasvutulu, on sellise äriühingu olukord, kes annab eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident, püsiva tegevuskoha selle kapitali kasvutulu maksustamise seisukohast, mis tekkis selle liikmesriigi maksupädevuse raames enne üleandmist, sarnane sellise residendist äriühingu olukorraga, kes annab eraldamise käigus püsiva tegevuskoha üle teisele residendist äriühingule (vt selle kohta kohtuotsus, 21.5.2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Seoses küsimusega, kas piirangut saab põhjendada liidu õiguses tunnustatud ülekaalukast üldisest huvist tulenevate kaalutlustega, tuleb meenutada esiteks, et vajadus säilitada liikmesriikidevahelise maksustamispädevuse jaotus on Euroopa Kohtu poolt tunnustatud õiguspärane eesmärk ning et liidu

tasandil ühtlustamis- või harmoneerimismeetmete puudumisel jääb liikmesriikidele õigus määratleda lepinguliselt või ühepoolselt maksustamisalase pädevuse jaotuse kriteeriumid, pidades eelkõige silmas topeltmaksustamise kaotamist (kohtuotsus, 21.5.2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Teiseks on liikmesriigil maksustamise territoriaalsuse põhimõtte kohaselt juhul, kui mitteresidendist püsiv tegevuskoht antakse eraldumise käigus üle mitteresidendist äriühingule, õigus maksustada üleandmisel kapitali kasvutulu, mis on tekkinud tema maksustamispädevuse raames enne üleandmist. Niisuguse meetme eesmärk on ära hoida olukordi, mis võivad ohustada selle liikmesriigi õigust teostada oma maksustamispädevust selle pädevuse raames toimunud tegevuse suhtes (vt selle kohta kohtuotsus, 21.5.2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

32 Niisiis ei tähenda see, et residendist äriühingu mitteresidendist püsiv tegevuskoht anti eraldumise käigus üle mitteresidendist äriühingule, et asjaomane liikmesriik peaks loobuma õigusest maksustada kapitali kasvutulu, mis tekkis tema maksustamispädevuse raames enne üleandmist (vt selle kohta kohtuotsus, 21.5.2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punkt 44).

33 Kuna eraldumise käigus mitteresidendist tegevuskoha üleandmise tagajärjel äriühingule, mis on samuti mitteresident, kaob antud juhul Soome ja selle tegevuskoha vahel igasugune seos ja järelikult tema pädevus maksustada pärast üleandmist selle püsiva tegevuskoha varadega seotud kapitali kasvutulu, siis tuleb asuda seisukohale, et sellised riigisisesed õigusnormid nagu põhikohtuasjas on sobivad, et tagada liikmesriikidevaheline maksustamispädevuse jaotuse säilitamine.

34 Mis puudutab põhikohtuasjas vaatluse all olevate õigusnormide proportsionaalsuse küsimust, siis tuleneb Euroopa Kohtu praktikast esiteks, et proportsionaalseks võib pidada seda, kui üleandva äriühingu liikmesriik määrab oma maksustamispädevuse teostamise tagamiseks kindlaks maksu, mis kuulub tasumisele tema maksustamispädevuse raames tekkinud kapitali kasvutulult, ajal, mil tema maksustamispädevus asjaomase vara suhtes lõpeb ehk antud juhul asjaomase üleandmise ajal (vt selle kohta kohtuotsus, 21.5.2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

35 Teiseks on leitud, et liikmesriigi õigusnormid, mis pakuvad maksukohustuslasele võimaluse valida esiteks maksusumma viivitamatu tasumise vahel, mis mõjub selle äriühingu likviidsusele ebasoodsalt, kuid vabastab edaspidisest halduskoormusest, ja teiseks nimetatud maksusumma ajatatud tasumise vahel, millele vastavalt kohaldatavatele riigisisestele õigusnormidele lisandub teatud juhtudel intress ning millega maksukohustuslase jaoks igal juhul kaasneb üleantud varade järelevalvest tulenevalt halduskoormus, kujutavad endast meedet, mis, olles sobiv tagamaks liikmesriikidevahelist maksustamispädevuse tasakaalustatud jaotust, on asutamisvabadust vähem kahjustav kui maksu viivitamatu sissenõudmine (vt selle kohta kohtuotsus, 29.11.2011, National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, punkt 73).

36 Halduskoormuse kohta on Euroopa Kohus täpsustanud, et maksukohustuslasele tuleb jätta võimalus valida maksu tasumise ajatamisega seotud halduskoormuse kandmise ja maksusumma viivitamatu tasumise vahel. Juhul kui maksukohustuslane leiab, et selline koormus ei ole ülemäära suur ja otsustab seda kanda, ei saa ülemääraseks pidada ka seda koormust, mis lasub maksuhalduril (vt selle kohta kohtuotsus, 16.4.2015, komisjon *vs.* Saksamaa, C-591/13, EU:C:2015:230, punkt 73 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Kuna põhikohtuasjas vaatluse all olevad õigusnormid ei jäta residendist äriühingule, kes annab eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident, võimalust valida selle püsiva tegevuskoha kapitalikasumilt tasumisele kuuluva maksusumma

viivitamatu tasumise ja selle summa ajatatud tasumise vahel, lähevad need õigusnormid järelikult kaugemale sellest, mis on vajalik liikmesriikidevahelise maksustamispädevuse säilitamise eesmärgi saavutamiseks.

38 Seda hinnangut ei sea kahtluse alla asjaolu, et need õigusnormid lubavad kooskõlas ühinemisdirektiivi artikli 10 lõikega 2 anda vabastuse maksust, mis selle direktiivita oleks kuulunud tasumisele niisuguselt kapitalikasumilt mitteresidendist püsiva tegevuskoha liikmesriigis, kuna nende õigusnormide ebaproportsionaalsus ei ole tingitud tasumisele kuuluvast maksusummast, vaid asjaolust, et need õigusaktid ei näe maksukohustuslasele ette maksu sissenõudmise aja edasilükkamist (vt selle kohta kohtuotsus, 14.9.2017, Trustees of the P Panayi Accumulation & Maintenance Settlements, C-646/15, EU:C:2017:682, punkt 60).

39 Seoses põhjendusega, mis rajaneb vajadusel tagada maksu sissenõudmise tõhusus ja millele tuginesid Saksamaa ja Rootsi valitsus, tuleb märkida, et kuigi Euroopa Kohus on juba leidnud, et see võib olla ülekaalukas üldine huvi, mis võib põhjendada EL toimimise lepinguga tagatud liikumisvabaduste teostamise piirangut (vt selle kohta kohtuotsus, 19.6.2014, Strojírny Prostějov ja ACO Industries Tábor, C-53/13 ja C-80/13, EU:C:2014:2011, punkt 46 ja sel viidatud kohtupraktika), ei ole põhikohtuasjas vaatluse all olevad õigusnormid selle saavutamise tagamiseks sobivad, mistõttu ei saa sellisel juhul nagu põhikohtuasjas asutamisvabaduse võimalikku piirangut selle eesmärgiga põhjendada. Nagu märkis komisjon, ei mõjuta nimelt see, et liikmesriik lubab üleandval äriühingul valida maksu tasumise edasilükkamise, liikmesriigi võimalust nõuda sellelt äriühingult tasumisele kuuluva maksu sissenõudmiseks vajalikku teavet ega selle tegelikku sissenõudmist (vt analoogia alusel kohtuotsus, 19.6.2014, Strojírny Prostějov ja ACO Industries Tábor, C-53/13 ja C-80/13, EU:C:2014:2011, punktid 49–53).

40 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et ELTL artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised riigisisesed õigusnormid, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas ja mille kohaselt juhul, kui residendist äriühing annab eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident, esiteks maksustatakse üleandmisega seoses tekkinud kapitali kasvutulu viivitamata ning teiseks ei ole lubatud tasumisele kuuluva maksu ajatatud sissenõudmine, samas kui vastavas omamaises olukorras maksustatakse selline kapitali kasvutulu alles üleantud vara võõrandamisel, kuna need õigusnormid ei võimalda maksu ajatatud sissenõudmist.

Kohtukulud

41 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

ELTL artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised riigisisesed õigusnormid, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas ja mille kohaselt juhul, kui residendist äriühing annab eraldumise käigus mitteresidendist püsiva tegevuskoha üle äriühingule, mis on samuti mitteresident, esiteks maksustatakse üleandmisega seoses tekkinud kapitali kasvutulu viivitamata ning teiseks ei ole lubatud tasumisele kuuluva maksu ajatatud sissenõudmine, samas kui vastavas omamaises olukorras maksustatakse selline kapitali kasvutulu alles üleantud vara võõrandamisel, kuna need õigusnormid ei võimalda maksu ajatatud sissenõudmist.

Allkirjad